

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä
13.9.2013
Taltionumero
2901
Diaarinumero
2024/3/12

1 (6)

Asia Vammaispalvelua koskeva valitus
Valittaja B alaikäisen lapsensa A:n huoltajana
Päätös, jota valitus koskee

Hämeenlinnan hallinto-oikeus 4.6.2012 nro 12/0321/3

Asian aikaisempi käsittely

Tampereen terveyttä ja toimintakykyä edistävien palvelujen jaoston alainen viranhaltija on päätöksellään 5.9.2011 (2011 521) hylännyt B:n hakemuksen apuvälinevaraston rakentamiskustannusten korvaamisesta vammaispalvelulain mukaisena asunnonmuutostyönä. Päätöksessä on todettu, ettei apuvälinevarastoa voida pitää vammaispalvelulain tarkoittamana, hakijalle vamman vuoksi välttämättömänä asunnonmuutostyönä.

Tampereen terveyttä ja toimintakykyä edistävien palvelujen jaosto on päätöksellään 14.12.2011 (§ 779) pysyttänyt viranhaltijan päätöksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hämeenlinnan hallinto-oikeus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt B:n valituksen jaoston päätöksestä sekä vaatimuksen oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Hallinto-oikeus on perustellut päätöstään seuraavasti:

Sovellettavat säännökset

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (vammaispalvelulaki) 9 §:n 2 momentin mukaan kunnan on korvattava vaikeavammaiselle henkilölle asunnon muutostöistä sekä asuntoon kuuluvien välineiden ja laitteiden hankkimisesta hänelle aiheutuvat kohtuulliset kustannukset, jos hän vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee näitä toimenpiteitä suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun asetuksen (vammaispalveluasetus) 12 §:n 1 momentin mukaan korvattavia asunnon muutostöitä ovat henkilön vamman tai sairauden vuoksi välttämättömät rakennustyöt kuten ovien leventäminen, luiskien rakentaminen, kylpyhuoneen, WC:n ja vesijohdon rakentaminen, kiinteiden kalusteiden ja rakennus- ja sisustusmateriaalien muuttaminen sekä vastaavat muut henkilön vakituudessa asunnossa suoritettavat rakennustyöt. Asunnon muutostyöksi katsotaan myös muutostöiden suunnittelu sekä esteiden poistaminen asunnon välittömästä lähiympäristöstä.

Vammaispalveluasetuksen 13 §:n mukaan suoritettaessa korvausta asunnon muutostöistä sekä asuntoon kuuluvien välineiden tai laitteiden hankkimisesta aiheutuviin kustannuksiin pidetään vaikeavammaisena henkilöä, jolle liikkuminen tai muu omatoiminen suoriutuminen vakituudessa asunnossa tuottaa vamman tai sairauden vuoksi erityisiä vaikeuksia.

Asiassa esitetty selvitys

Tampereen yliopistollisen sairaalan lastenklinikan kuntoutusohjaaja on 22.9.2011 antamassaan lausunnossa todennut, että A on kolmen vuoden kymmenen kuukauden ikäinen poika, jolla on kromosomipoikkeavuuden pohjalta kehityksen viivettä. Hänen liikkumisensa on horjahtelevaa ja hänellä on käytössään tukikengät sekä pehmustettu kypärä. Ulkona käytössä on rattaat. Muita apuvälineitä ovat kolmipyörä, auton istuin, wc-istuin ja pukeutumistaso. A:lla on koko ajan käytössä myös vaipat. Perhe asuu rivitaloasunnossa, jossa on kaksi makuuhuonetta, tupakeittiö, pesuhuone ja sauna. Asunnon ulko-oven vieressä on pieni varasto, joka on kuitenkin riittämätön A:n apuvälineiden ja vaippojen säilytykselle. Kuntoutusohjaaja on suositellut säilytystilan rakentamista, esimerkiksi pientä ulkovarastoa asunnon lähelle. Näin apuvälineille (polkupyörä, rattaat ja vaipat) järjestyisi asialliset säilytystilat eikä niitä tarvitsisi säilyttää ulkona.

B:n hakemuksessa vammaispalvelulain mukaisista palveluista ja taloudellisesta tuesta käy ilmi, että A:lla on muun muassa astma, hengitystieinfektiokierre, toistuvia keuhkokuumeita, mikrodeleetio ja häneltä puuttuu toinen munuainen. Lastenneurologin 11.10.2010 päivätystä yhdistelmäepikriisistä käy vielä tarkemmin ilmi A:lla diagnosoidut sairaudet ja hänelle suositellut kuntoutusmuodot.

Hallinto-oikeuden johtopäätökset

Asiassa on riidatonta, että A on sellainen vammaispalvelulain 9 §:n 2 momentissa ja vammaispalveluasetuksen 13 §:ssä tarkoitettu vaikeavammaisen henkilö, jolle kunnan on korvattava vamman tai sairauden johdosta tavanomaisista elämäntoiminnoista suoriutumiseen tarvittavista välttämättömistä asunnon muutostöistä aiheutuvat kohtuulliset kustannukset.

Edellä mainittujen vammaispalvelulain säännösten tarkoituksena on turvata asianomaisen henkilön selviytymismahdollisuudet kotona ja sen välittömässä lähiympäristössä. Nyt kysymyksessä oleva apuvälineiden säilytystilan rakentaminen ei palvele tätä tarkoitusta, eikä kunnalla siten ole velvollisuutta korvata säilytystilan rakentamiskustannuksia mainittujen lainkohtien nojalla. Tampereen terveyttä ja toimintakykyä edistävien palvelujen lautakunnan jaoston päätöksen ei voida katsoa loukkaavan Suomen perustuslain turvaamaa yhdenvertaisuutta tai oikeutta sosiaaliturvaan. Lautakunnan jaoston päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Oikeudenkäyntikulut

Asian näin päättyessä ei ole kohtuutonta, että B pitää oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Hallinto-oikeuden soveltamat oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Hallintolainkäyttölaki 74 §

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

B on valituksessaan vaatinut, että hallinto-oikeuden ja lautakunnan jaoston päätökset kumotaan. Lisäksi Tampereen kaupunki on velvoitettava korvaamaan B:n oikeudenkäyntikulut korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Vaatimustensa tueksi B on esittänyt muun ohella seuraavaa:

A tarvitsee apuvälineilleen säilytystiloja kotinsa kulkureitin varteen, pääoven läheisyyteen. Käytävissä olevat säilytystilat ovat pinta-alaltaan ja käytettävyydeltään liian pienet eivätkä ne anna riittävästi suojaa eri sääolosuhteissa. Säilytystiloja vaativia apuvälineitä ovat vaipat, joita toimitetaan neljännesvuosittain 672 kappaletta, rattaat, kolmipyörä ja pyörätuoli sekä lasten turvaistuin autoon.

Terveen samanikäisen lapsen vaatimien tavanomaisten elämän- ja harrastustoimintojen välineiden lisäksi A joutuu päivittäisistä toiminnoista selviytyäkseen käyttämään mainittuja apuvälineitä, jotka ovat lapsen ikä ja fyysiset mitat huomioiden tavanomaisiin vastaaviin verrattuna kookkaita. Jotta apuvälineiden käytettävyys säilyisi, niitä on säilytettävä kulkureitin varrella säältä suojassa. Ulkopuolisen arvioinnin säilytystilojen tarpeellisuudesta on tehnyt myös lapsen kuntoutusohjaaja.

A:n apuvälineiden hankintakustannukset ovat kohtuullisen suuret, ja siten taloudellinen haitta apuvälineiden turmeltumisesta ulkoilmasäilytyksessä on merkittävä kustannus maksajalle. Mainittuja apuvälineitä ei ole suunniteltu säilytettäväksi ulkona ja siten apuvälineet eivät ulkoilmassa varastoituna toimi tarkoituksenmukaisella tavalla.

Haettua apuvälineiden säilytyspaikkaa on pidettävä vammaispalveluasetuksen 12 §:n 1 momentin tarkoittamana välttämättömänä vastaavana muuna asuntoon kohdistuvana rakennustyönä. Kun mainituille apuvälineille ei ole olemassa kunnollisia ulkosäilytystiloja, jäävät henkilön edellytykset elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä toteutumatta. Siten perustuslain 6 §:n ja 19 §:n sekä vammaispalvelulain 1 §:n mukainen tarkoitus ei toteudu.

Tampereen terveyttä ja toimintakykyä edistävien palvelujen jaosto on antanut selityksen, jossa se on uudistanut asiassa aiemmin lausumansa ja lausunut lisäksi seuraavaa:

Vammaispalvelulain ja -asetuksen tarkoituksena on turvata henkilön selviytymismahdollisuudet kotona ja sen välittömässä lähiympäristössä. Jaosto on viitannut korkeimman hallinto-oikeuden päätökseen 1.9.2004 taltionumero 2149, jossa korkein hallinto-oikeus on katsonut, ettei säilytystilan rakentaminen sähkömopolle ole palvellut kyseistä tarkoitusta ja että kunnalla ei ollut velvollisuutta korvata säilytystilan rakentamiskustannuksia.

Apuvälinevaraston rakentamista nyt käsiteltävänä olevassa tapauksessa ei ole pidettävä vammaispalvelulain tarkoittaman vammaisen lapsen vamman tai sairauden vuoksi välttämättömänä asunnon muutostyönä.

Jaosto on kiistänyt oikeudenkäyntikuluvaatimuksen perusteeltaan ja määrältään.

B on antanut vastaselityksen. Jaoston mainitsema korkeimman hallinto-oikeuden päätös ei ole verrattavissa B:n tapaukseen.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian. Valitus hylätään. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muuteta.

2. B:n oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskeva vaatimus hylätään.

Perustelut

1. Kun otetaan huomioon edellä ilmenevät hallinto-oikeuden päätöksen perustelut ja perusteluissa mainitut oikeusohjeet sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei ole perusteita.

2. Asian näin päättyessä ja kun otetaan huomioon hallintolainkäyttölain 74 §, B:lle ei ole määrättävä maksettavaksi korvausta oikeudenkäyntikuluista korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Korkein hallinto-oikeus:

Anne E. Niemi

Eija Siitari

Alice Guimaraes-Purokoski (t)

Tuomas Lehtonen

Outi Suviranta

Asian esittelijä,
oikeussihteeri Camilla Sandström

Jakelu

Päätös

Jäljennös

B, maksutta

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Tampereen terveyttä ja toimintakykyä edistävien palvelujen jaosto